

خیلواکی

استقلال

www.esteqlaal.net

یکشنبه، ۰۵ سپتمبر، ۲۰۲۱

دوکتور نور خادی

هدف امریکایها در افغانستان چه بود؟

امریکاییها هرگز به پلان گذارندهای طویل المدت عقیده ندارند. سیاستهای آنان بر اساس منافع روز در نوسان است. نه دوست دایمی دارند و نه دشمن دایمی! بطور مثال تازمانیکه چین یک کشور عقب مانده رو به انکشاف بود هیچ مشکلی با آن نداشتند و در چهل سال گذشته از راه تجارت و همکاری صنعتی با آن به هزارها میلیارد دالر منفعت بردند. اما امروز که چین موقف هژمونی جهانی امریکا را در تمام زمینه ها به خطر انداخته است به دشمن درجه اول امریکا مبدل شده است. روسیه دست به گدایی زمان یلتسین، در سالهای ۱۹۹۰ دوست امریکا بود اما دولت قدرتمند روسیه زیر رهبری پوتین دشمن امریکا محسوب میشود. این تغییرات استراتژیک در سیاست خارجی امریکا، تمام معادلات سابقه را تغییر داده از جمله اهداف موجودیت امریکا را در افغانستان!

در افغانستان امریکاییها در پنج سال گذشته حتی یک سرباز تلفات نداده بودند و بر اساس توافقنامه امنیتی با دولت براحتی میتوانند افغانستان را ترک گویند طوریکه قوای خود را از ۱۲۰ هزار در سال ۲۰۱۳ به ۱۲۰۰ نفر در سال ۲۰۱۹ تقلیل داده بودند آنرا به صفر هم میتوانند کاهش

دهند. طالبان آنقدر احمق نبودند که مانع خروج کامل امریکاییها گردند همانطوریکه در گذشته نشدند. حالا هم مانع نشدند. هدف ضمایم مخفی توافقنامه دوحه موافقت طالبان با امریکا در همکاری با سی آی ای برای بی ثبات سازی ایالت سینکیانگ چین توسط جنبش اسلامی ترکستان شرقی بود که توسط سی آی ای تمویل میگردد. بی ثبات سازی چین هدف استراتژیک امروزی امریکا است. برای رسیدن به این مقصد، هدف امریکا در افغانستان ایجاد یک دولت اشتراکی به رهبری طالبان و شرکت رهبران سابقه جهادی در کابل بود که با موجودیت دراز مدت، یک پایگاه محرمانه سی آی ای در افغانستان، موافقه نمایند تا بر علاوه ایالت سینکیانگ چین که هم سرحد افغانستان است، ناظر فعالیت‌های القاعده در جنوب آسیا و افغانستان هم باشد.

اما توافق با طالبان همانند یک شمشیر دو لبه عمل خواهد کرد. برای طالبان جنبش‌های اسلامی ترکستان شرقی، تحریک طالبان پاکستان، جنبش اسلامی ازبکستان، القاعده و امثالهم در یک ردیف قرار دارند و همه دوستان و همفکران عقیدتی و استراتژیک آنها اند.

زمان نشان خواهد داد که طالبان تا چه حد به تعهدات خود با امریکا پایبند خواهند بود. سوال شناخت بین المللی دولت طالبان و دسترسی آنها به ذخایر پولی بیش از سه میلیارد دالر در افغانستان بانک و ۱،۳ میلیارد دالر سهمیه افغانستان در بانک جهانی از اهرم های فشار امریکا بر طالبان برای اجرا تعهدات خود خواهد بود. اما اگر این پول را چیناییها در دسترس طالبان قرار دهند امریکا این اهرم فشار را نیز از دست خواهد داد.

این امر همچنان به رفتار طالبان بستگی دارد و حدود نفوذ پاکستان بر آنها. پاکستان در گرو چین است و از این جهت اخیراً هیات های طالبان را به چین فرستاده بود تا چیناییها را اطمینان دهد که همچو تعهداتی طالبان ندارند. شمشیر دولبه بودن طالبان همین معنی را میدهد. پاکستان در این معادله با چین از لحاظ جغرافیایی، اقتصادی و نظامی وصل است و بخصوص با دوستی روز افزون امریکا با هند پاکستان مجبور است دوست نزدیک چین باقی بماند.

اما چیناییها از شرایط ناگهانی ایجاد شده در افغانستان که خلاف حسابهای امریکاییها شکل گرفت، و از نفوذ عظیم خود بر پاکستان، میخواهند حد اعظم استفاده نموده امریکا را در منطقه تجرید کنند، یعنی از اسلحه امریکاییها در منطقه، طالبان، بر ضد خودشان استفاده نموده نه تنها دست سی آی ای را از ایالت سینکانگ قطع کنند بلکه امتیاز استخراج منابع معدنی افغانستان را صد در صد از آن خود نمایند.

در این مسابقه پهلوانی هنوز معلوم نیست که چینیاییها چالاک تر و ماهرتر هستند یا امریکاییها، و اینکه طالبان تا چه حد سیاستمدار شده اند و یا هنوز همچنان به مثابه یک جنبش مذهبی وفادار به عقاید افراطی خود باقی مانده اند!

پایان